

**Hyvä presidenttiehdokas,
Suomeen tarvitaan lisää lapsia.**

Harmaantuvan Suomen kestävyysvaje pahenee ja jatkuvuus vaarantuu, jos perheillä ei ole varaa saada haluamiaan lapsimääriä.

Suomen syntyvyys on **Pohjoismaiden matalin**. Samalla:

1. Lasten kulutus- ja opintomenojen kompensointivaje ja verotus **ohjaavat pieniin lapsilukuihin**
2. Asumisen hinnat ja verotus **ohjaavat pieniin lapsilukuihin**
3. Liikenteen hinnat ja verotus **ohjaavat pieniin lapsilukuihin**

Miksi?

Työikään kasvavien lapsi-ikäluokkien tulisi vuosittain olla noin 10 000 lasta suurempia, jotta ne korvaisivat vastaavat eläkeikää lähestyvät ikäluokat. Avainasemassa siihen pääsemiseksi ovat monta lasta haluavat perheet. Erityisesti niissä lasten **kasvatus- ja hoitotyö on yhteiskunnalle tuottavaa** ja panostaminen lapsiperhevaiheeseen **kannattava investointi**.

Veroja kerätään yhä enemmän lisättynä hankintahintoihin, joiden tasoa ohjaa kahden kokopäiväisen tulonsaajan maksukyky. Lapsiluvun kasvu lisää kotitalouden hankintojen tarvetta ja hoitotyömäärän kasvu vähentää nettotuloja.

Onko julkishallinto itse syypää kestävyysvajeeseen?

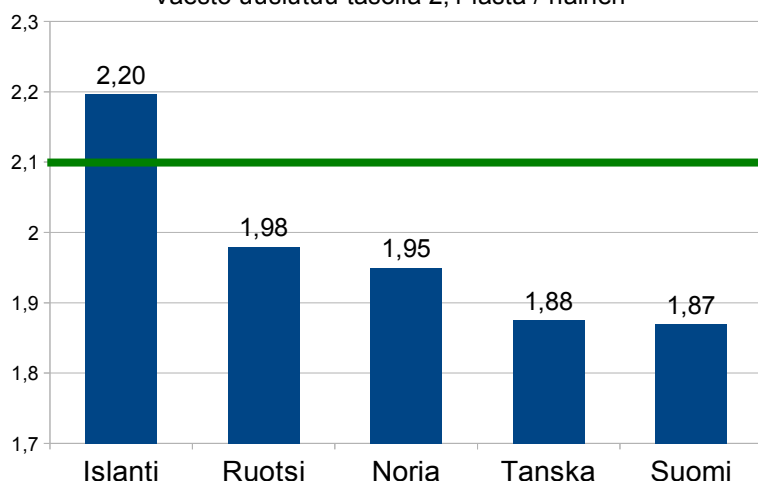
Kunnioittaen

Matti Sillanpää

Suomi kuuluu Pohjoismaiden hännillä matalan syntyvyyden maihin, joissa väestö ei uusiudu

Syntyvyys (TFR) Pohjoismaissa 2010

Väestö uusiutuu tasolla 2,1 lasta / nainen

Suomessa syntyvyys on ollut alle uusiutumistason jo yli 40 vuotta.

Uusiutumistasoon 2,1 lasta/nainen tarvitaan sitä enemmän 3+ lapsimääriä, mitä enemmän lapsettomuus yleistyy.

Pohjoismaiden lisäksi mm. Ranskassa, Iso-Britanniassa ja Irlannissa on Suomea korkeampi syntyvyys

Jotta työikään tulevat riittävät jatkossa korvaamaan eläkeikään tulevat, tarvitaan 10 000–15 000 lasta/vuosi lisää, 30-40 lasta/pvä. Väestö ei sillä vielä kasva, mutta se turvaa yhteiskunnan jatkuvuuden ja korjaa kestävyysvajetta.

Kaikkiaan perheitä on 1,45 miljoonaa ja lapsia 1,07 miljoonaa. Kun lapsiluvultaan 3+ perheitä on 106 000 ja niissä kasvaa 367 000 lasta, niin tämä **7% perheistä kasvattaa 34% tulevasta työvoimasta**. Suurin 3+ perhe- ja -lapsimäärä on Uudellamaalla, vaikka muissa maakunnissa on suurempia prosenttiosuuksia. 3+ perheiden muita korkeampi köyhyysriski on taloudellinen kynnyks väestön uusiutumiselle ja kansallinen häpeä. Epäkohdan poisto ei ole fiskaalisesti iso ongelma.

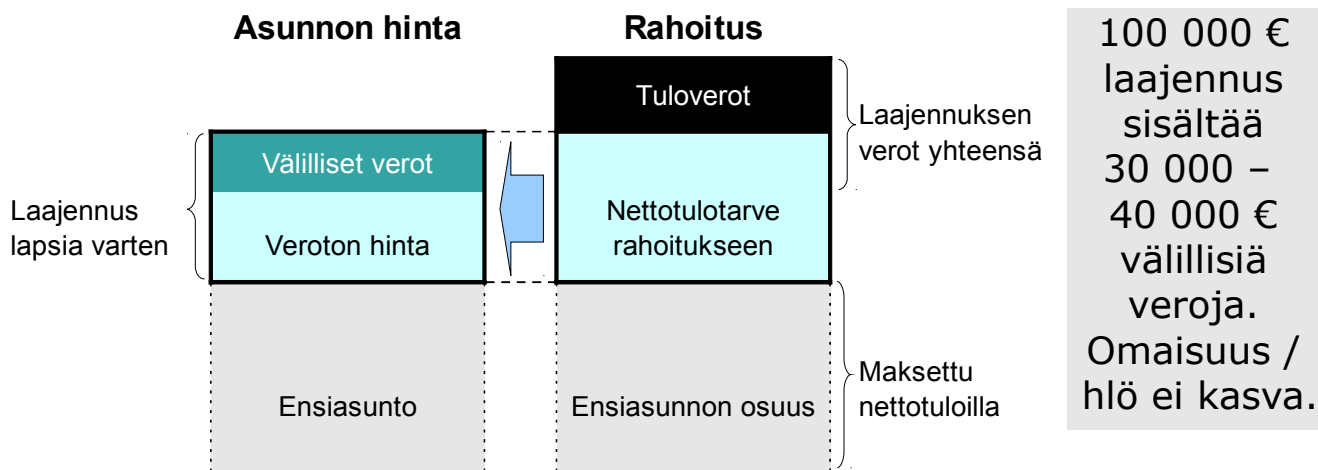
1. Lasten kulutus- ja opintomenojen kompensointivaje ja verotus ohjaavat pieniin lapsilukuihin

Lapsimäärä	Kulutus	- Lapsilisä	= Netto-osuus
1 lapsi	315,00	- 100,40	= 214,60
2 lasta yht	630,00	- 211,34	= 418,66
3 lasta yht	923,00	- 352,90	= 570,10
4 lasta yht	1 216,00	- 515,05	= 700,95
5 lasta yht	1 509,00	- 697,78	= 811,22

Kulutus = lasten välttämättömät elinkustannukset yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun asetuksen mukaisina.

Lasten kulutusmenoihin lapsilisien päälle tarvittava netto-osuus ja välilliset verot kasvavat kotitaloutta kohti jyrkästi lapsiluvun kasvaessa. Lasten kulutusmenojen taseus lapsilisillä ja opintotuella kotitalouksien eri elämänvaiheiden välillä laahaa pahasti jäljessä. Verotaseus puuttuu kokonaan.

2. Asumisen hinnat ja verotus ohjaavat pieniin lapsilukuihin

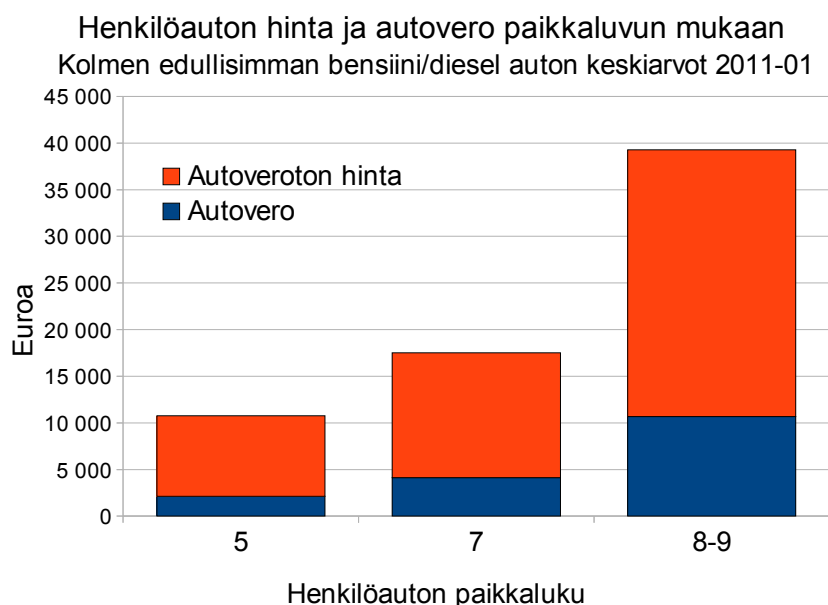

Ensisunnon hankinta (kuvassa tolppien harmaa osuus) ja asunnon suurentaminen 3+ lapsia varten on kallista ja raskaasti verotettua (suurentamisen verolisäys tummempana ja mustana).

Uudellamaalla parin huoneen lisäys lapsia varten sisältää välillisiä veroja keskituloisen bruttovuosipalkan verran. Toinen mokoma veroja peritään tuloveroina hinnan rahoitukseen tarvittavista tuloista.

Varainsiirto-, energia-, kiinteistö- ja jäteverot kasvavat samalla asunnon koon ja lapsimäärän kasvaessa. Vuokra-asunnoissa väliin tulee vielä omistajan kate.

3. Liikenteen hinnat ja verotus ohjaavat pieniin lapsilukuihin

Suomen osuus maailman CO₂ päästöistä on 0,2%, josta henkilöautojen osuus on 11%.

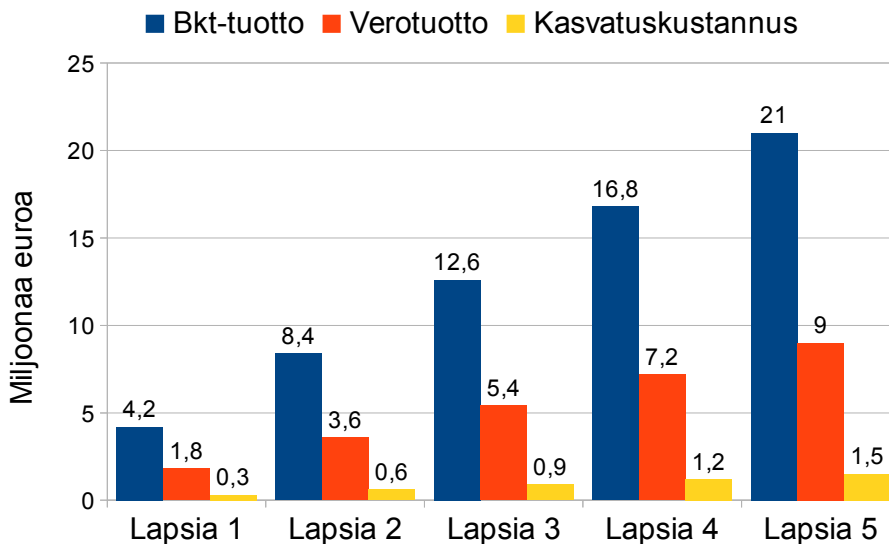
Henkilöautokannasta 7-9 paikkaisia on 3% ja 8-9 paikkaisia 1%.

Isojen henkilöautojen parempi veroperuste on CO₂ päästö/istumapaikka.

Auton hankinta ja erityisesti suurentaminen 3+ lapsia varten on kallista ja raskaasti verotettua. Ohjaako autovero oikein, jos 8-9 istumapaikkaa tarvitseva perhe saa yhden kuljetustarvettaan vastaavan auton hinnalla 2-3 viisipaikkaista autoa, veroilla ensimmäisen? Lapsiluvun kasvu lisää myös polttoaine- ja matkustusmenoja ja samalla veroja.

Lasten kasvatus- ja hoitotyö on yhteiskunnalle tuottavaa ja panostaminen lapsiperhevaiheeseen kannattava investointi

Perheen lapsimäärän tulevan työn tuotot yhteiskunnalle
Työvuosia 35, bkt-kasvu 3%/v

Laskettaessa lapsen bkt-tuottoa 35 työvuodelta on yhden työllisen osuudeksi bkt:sta (= työn laskutuksesta) laskettu 70 000 €/v, josta vero-osuus on 30 000 €/v bkt-veroasteella.

Bkt:n kasvuksi on oletettu 3%/v.

Lasten hoitotyön tuottavuus yhteiskunnalle kasvaa kotitalouden lapsiluvun kasvaessa, mutta yhteiskunnan maksamissa korvauksissa hoitotyöstä on hoitomuodosta riippuen isoja ajallisia ja määrällisiä eroja.

Pitkällä tähtäimellä uudet kansalaiset hyödyttävät hoitomuodosta riippumatta työllään yhteiskuntaa merkittävästi enemmän kuin kasvatus- ja hoitotyöhön sitoutuu. Samalla he parantavat tulevaisuuden sosiaaliturvan ja eläkkeiden maksupohjaa veroina ja eläkemaksuina.

- ✧ Syntyvän lapsen työvoimavaikutus on 35-40 henkilötyövuotta, lapsen hoitoon sitoutuu 1-6 vuotta
- ✧ Bkt-tuotoksi yhden lapsen keskimäärin 35 vuoden työstä on arvioitu n. 4,2 milj € ja verotuotoksi n. 1,8 milj €, kasvatuskuluksi n. 0,25-0,3 milj €/lapsi
- ✧ Eläkemaksutuotoiksi on arvioitu n. 300 000 €/lapsi eli viiden lapsen eläkemaksutuotto on suuruusluokkaa 1,5 milj €
- ✧ Syntyvyyden kasvaessa 3+ lapsiperheiden verotuksen lapsivähennyksiin sijoitettu euro tuottaa kaksi euroa

Kotitalouksien tekemät hankinnat uusille lapsille lisäävät työpaikkoja ja työllisyyttä jo lyhyellä tähtäimellä.

Onko sosiaalisesti oikeudenmukaista, että lapsimäärän kasvu lisää kotitalouden köyhyysriskiä ja huonontaa vanhempien yhteenlaskettua eläketurvaa?